

Erfgoed Balen vzw
p/a Oud Gemeentehuis
Vaartstraat 29
B-2490 Balen

Telefoon: 014 81 37 73
E-mail : info@erfgoedbalen.be
website : www.erfgoedbalen.be
Reknr : BE07-652-8040120-66

Openingsuren - sluitingsdagen

Maandag	8.00 - 12.00	12.30 - 16.30
Dinsdag	8.00 - 12.00	gesloten
Woensdag	gesloten	12.30 - 16.30
Donderdag	gesloten	12.30 - 16.30
Vrijdag	gesloten	gesloten

Geef een stukje Balen cadeau

“Ons erfgoed
bevat een
schat aan
informatie”

Bezoek ons op het web
www.erfgoedbalen.be

Ons erfgoed bevat een schat aan informatie over ons verleden en vertelt een onverwacht verhaal over vandaag.

Om de toekomst te verzekeren zet Erfgoed Balen zich in om het bedreigde erfgoed, in al zijn verscheidenheid, te bewaren en openbaar te maken.

Door het publiek te laten kennismaken met het lokale erfgoed hopen wij dat het ook gaat genieten van al het moois dat ons eigen erfgoed biedt.

Samen met de lokale, de Vlaamse en de Nationale overheden zullen wij als Erfgoed Balen streven naar een kwaliteitsvol en toekomstgericht beheer van alles wat waardevol is om te bewaren.

Colofon

Redactie:

Vic Berckmans
Richard Vermeulen

Lay-out:

Guy Vanhoof

Uitgegeven door:

Erfgoed Balen vzw
Alle teksten verschijnen onder de enige en dwingende verantwoordelijkheid van de auteur: hier treft Erfgoed Balen als v.z.w. geen rechtsaansprakelijkheid.

Verantwoordelijke uitgever:

Richard Vermeulen voor
Erfgoed Balen v.z.w.

© Erfgoed Balen v.z.w - 2009

Activiteiten Erfgoed Balen

Zondag 29 en maandag 30 maart: Balen Jaarmarkt

Tentoonstelling: 'Mijn eerste studiejaren - Leren lezen en schrijven vanaf 1900...'
Locatie: Oud Gemeentehuis.
zondag 29/3: van 14u00 tot 18u30
maandag 30/3: van 10u00 tot 18u30
Andere dagen tijdens de kantooruren van Erfgoed Balen vzw.

Zondag 26 april: Erfgoeddag 2009 - en opening Toeristisch Seizoen

In samenwerking met Cultuurdienst, Cultuurraad, Gemeentebestuur, Toeristische Dienst en Pasar Balen.
o Tentoonstelling : 'Mijn eerste studiejaren - Leren lezen en schrijven vanaf 1900...'
Locatie: Oud Gemeentehuis. Open van 10u00 tot 18u00
o Kapellenfietstocht : vertrek aan de kapel van 'Muun' (nabij Kruierie) vanaf 10u00 tot 18u00.
o Tal van andere activiteiten in de Kruierie van 10u00 tot 18u00.

Zaterdag 16 mei: Jaarlijkse uitstap Erfgoed Balen

Vertrek: parking 'De Kruierie' om 08u00 stipt.

Praatcafé : elke eerste dinsdag van de maand — zie bijlage

Paleografie 2009

Donderdag 15 januari	Donderdag 14 mei	Donderdag 19 november
Donderdag 19 februari	Donderdag 18 juni	Donderdag 17 december
Donderdag 19 maart	Donderdag 17 september	
Donderdag 16 april	Donderdag 15 oktober	

Interessante informatie:

- Jaarboek 2009
- Praatcafé
- Stamboomsoftware
- Activiteiten

In dit nummer:

Jaarboek 2009	1
Praatcafé	2
Kookboek gerechten	2
Onbekend is ... verloren	3
Family Tree Maker	3
Activiteiten	4
Paleografie	4

Nieuwsbrief

Erfgoed Balen

Jaargang 2, nr. 1

Maart 2009 - Mei 2009

Jaarboek 2009 beschikbaar vanaf Balen Jaarmarkt

Een greep uit de inhoud:

Met het tweede deel over de bewoning in 'Gerheide' tijdens de periode 1931 tot 1947 wordt het hoofdstuk over deze wijk definitief afgesloten.

Vorig jaar tijdens Balen Jaarmarkt was er de tentoonstelling 'Le piano des pauvres'. In dit jaarboek beschrijft accordeonverzamelaar Jef Claes het ontstaan van dit unieke muziekinstrument.

'Het Besloten Hofke' een hoogstaand stukje kerkelijk erfgoed uit onze eigen Sint-Andrieskerk werd onlangs gerestaureerd en naar aanleiding hiervan waren Leen en Jaak Jansen bereid om hierover een knap stukje geschiedenis op papier te zetten.

Qua plaatselijk erfgoed vind je in dit jaarboek ook nog een zeer korte bijdrage over de recente bescherming van 3 Balense kapellen. Balen telt heel wat waterlopen. Frans Peeters en Vic Grobben doken even in de archieven en volgden 'de loop' van deze waterwegen.

Naar aanleiding van de nakende herdenking van 100 jaar WOI (2014) zijn bijdragen met betrekking tot de wereldoorlogen weer zeer actueel. Tom Vanleeuwen, een dertiger, is samen met nog twee Balense twintigers in de ban van deze oorlogsgeschiedenis. Zijn bijdragen over onze Balense en Olmense gesneuvelden tijdens WOI worden zeer op prijs gesteld en in dit jaarboek beschrijft hij ook nog de overval op 'Het dynamiettransport van Balen-Wezel' en 'De Jacht op de verpleegster', zeer spannende gebeurtenissen uit WOII.

Het sociale en culturele leven van de mijnwerkersvereniging van Hul-

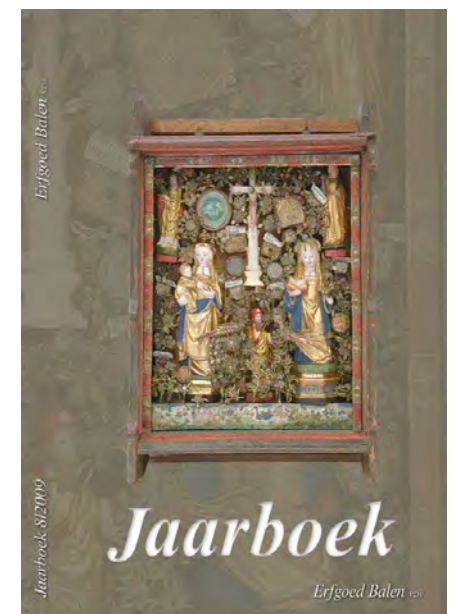
sen wordt door Alex Smeyers aan de hand van tal van voorbeelden weergegeven.

Vic Berckmans blikt zoals elk jaar even terug op het voorbije jaar met het jaaroverzicht 2008 en onze archiefvorsers sluiten af met enkele bijzondere en leuke stukken uit ons eigen archief.

Zoals steeds zijn weer talrijke foto's en documenten opgedoken die nog nooit werden gepubliceerd en waarin elke dorpsgenoot een stukje van zichzelf zal terugvinden.

Een jaarboek, 4 x Nieuwsbrief en deelname aan alle activiteiten van Erfgoed Balen vzw kost € 13,00 indien je het jaarboek op het secretariaat komt afhalen. € 17,00 indien we je jaarboek per post moeten toesturen.

Betalen kan op rekeningnummer: 652-8040120-66 met vermelding 'Lidgeld 2009' of op ons kantoor, Vaartstraat 29 te Balen.

Nieuw ! Erfgoed 'praatcafé'

Foto: herberg van vroeger, te bezichtigen in het Oud Gemeentehuis

Om constructief aan Erfgoedbeheer te doen is er nood aan geëngageerde personen vanuit de Balense (Olmense) bevolking.

Het is zeer belangrijk dat alle betrokken bewoners en verenigingen in verband met dit thema gehoord worden. Iedereen is immers ervaringsdeskundige maar vooral, iedereen heeft een mening.

Vanzelfsprekend moet er ook ruimte zijn voor ac-

tieve Erfgoedbeleving (volksspelen enz. ...).

Onze nieuwe 'Erfgoed Praatcafé' moet hiervoor een creatief proces zijn dat de dialoog en de uitwisseling van kennis wil bevorderen. Samen kunnen wij ons verder verdiepen in de materie Erfgoed (in al zijn vormen) en ervoor zorgen dat alle ideeën aandacht krijgen.

Ben je geïnteresseerd om deel te nemen of wil je gewoon een kijkje komen

nemen loop dan gerust eens binnen op één van onze 'Erfgoed Praatcafés'.

Locatie:

Oud Gemeentehuis, Vaartstraat 29, Balen

Tijd: telkens van 19u00 tot 22u00

Data:

telkens op dinsdag
7 april, 5 mei, 2 juni, 1 september, 6 oktober, 3 november en 1 december.

Uit het kookboek van ons moemoe :

Warme vischpastei

Koop de pasteikorst bij den pasteibakker en maak vulsel op de volgende manier:

Een middelmatig groote tong, een stuk tarbot of heilbot, garnalen, kampernoelies. Zalm is ook uitmuntend voor deze bereiding en de tongen kan men vervangen door pietermannen.

Kook de visch; neem de filets van de tongen, verdeel tarbot of heilbot in stukjes; pel de garnalen; schil de kampernoelies.

Laat de kampernoelies in wat boter stoven. Maak, een fijne saus met 50 gr. boter, 40 gr. tarwebloem, 2 tasjes melk, bouillon en 1 à 2 dooiers van eieren; voeg er zout en peper bij volgens smaak.

Meng de saus met de visch, de garnalen, de kampernoelies en hun braadsap. Men mag bij de saus eenige druppels citroensap voegen indien men dit lust.

De pasteikorst op voorhand verwarmen. Vul de pasteikorst met dit mengsel.

Uit 'De bezuinigingen van Popote'

Gevulde kalfslapjes

Gekookte ham, spek, champignons, uien, sjalotten, peterselie, jonge kervel worden zeer fijn gehakt en alles samen met peper en zout, mooi bruin gebakken in boter. Dit wordt goed vermengd, in dunne geklopte kalfslapjes gerold, deze met een draad samen

gebonden en gelardeerd.

De rolletjes worden eveneens in boter aan alle kanten licht bruin gebakken. Dan worden 1 dl. madeira en evenveel kalfsbouillon toegevoegd en men laat nog 45 minuten stoven.

Dan wordt het vleesch er uit genomen, de saus nog even opgekookt, gezeefd en dan gebonden met een stuk boter.

Uit 'De volmaakte Vlaamse keukenmeid'

Tongen
kan men
vervangen door
pietermannen.

Onbekend is ... verloren voor het nageslacht

Foto 1

Foto 2

Wie kan ons vertellen wie er op deze foto's staan? Laat het ons weten via e-mail [info@erfgoedbalen.be] of op ons secretariaat. Bezoek ook onze website om nog meer foto's uit ons verleden te ontdekken

Stamboomprogramma : Family Tree Builder

<http://www.myheritage.nl/family-tree-builder>

Als vervolg op het vorige artikel maken we nu kennis met een ander gratis stamboomprogramma.

Genealogie of familiegeschiedenis is een boeiende hobby van miljoenen mensen in heel de wereld. Op de website van MyHeritage vindt u de beste tools voor genealogie en het onderzoek naar uw familiegeschiedenis. Het geeft niet of u een ervaren genealoog bent of een beginner die wil weten wat genealogie zoal voorstelt.

Deze software is niet alleen volledig gratis, zonder advertenties of spyware, maar is ook één van de betere genealogi-

sche programma's die u kunt vinden.

Het werkt met originele, gebruiksvriendelijke pagina's waarmee u uw stamboom visueel kunt doen groeien.

De software werkt in 29 talen (waaronder Nederlands) en geeft u de mogelijkheid om uw stamboom in verscheidene talen op te stellen en af te drukken.

Breng uw stamboom tot leven met foto's en documenten en gebruik de baanbrekende technologie voor gezichtsherkenning om uw foto's te annoteren en de identiteit te ontdekken van mensen op oude familiefoto's

Bewaring van
erfgoed,
hoe kleinschalig
ook,
is een
overwinning
voor de
toekomst.

Family Tree
Builder
voor je stamboom